

RCL.DPiO.5604-116/13

ANALIZA
WYROKU TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO
Z DNIA 8 PAŹDZIERNIKA 2013 R., SYGN. AKT K 30/11

I. INFORMACJE O ORZECZENIU:

1. Metryka orzeczenia:

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt K 30/11. Sentencja orzeczenia została ogłoszona w dniu 29 października 2013 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej pod poz. 1262.

2. Sentencja orzeczenia:

1. **Art. 81 § 1** ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) **w zakresie**, w jakim nie przewiduje sądowej kontroli zarządzenia prezesa sądu o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu dla oskarżonego, który złożył wniosek w trybie art. 78 § 1 ustawy – Kodeks postępowania karnego, **jest niezgodny** z art. 42 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 i z art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. **Art. 78 § 2** ustawy powołanej w punkcie 1 **w zakresie**, w jakim nie przewiduje zaskarżenia postanowienia sądu o cofnięciu wyznaczenia obrońcy z urzędu, **jest niezgodny** z art. 78 w związku z art. 42 ust. 2 Konstytucji.

3. Utrata mocy obowiązującej niekonstytucyjnej regulacji:

Przywołane wyżej przepisy utraciły moc obowiązującą w zakresie wskazanym w sentencji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dniem ogłoszenia tego wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, tj. z dniem 29 października 2013 r.

4. Stan prawny (na gruncie którego wydano orzeczenie):

Z chwilą uzyskania statusu oskarżonego zmiane ulega dotychczasowa sytuacja prawna tej strony postępowania karnego. Przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, zwanego dalej „k.p.k.”, nakładają na oskarżonego obowiązki np. stawiania się na każde wezwanie w toku postępowania karnego i zawiadamiania organu prowadzącego postępowanie o każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni (w przypadku gdy oskarżony pozostaje na wolności). W tej samej chwili oskarżony staje się również podmiotem szeregu praw m.in. prawa do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na pytania oraz prawa składania wniosków dowodowych. Prawem gwarantowanym nie tylko przez k.p.k.,

ale również przez Konstytucję, jest prawo oskarżonego do obrony, rozumiane jako prawo do obrony swych interesów w toczącym się postępowaniu karnym. Może być ono realizowane przez oskarżonego m.in. poprzez korzystanie z pomocy obrońcy, którym na gruncie obowiązujących przepisów może być jedynie adwokat. Przepisy k.p.k., poza wprost wskazanymi wyjątkami (np. art. 79 § 1 k.p.k.), pozostawiają oskarżonemu decyzję dotyczącą tego czy w toczącym się postępowaniu będzie w ogóle korzystał z pomocy obrońcy, a w przypadku decyzji pozytywnej także decyzję dotyczącą tego czy obrońcą będzie adwokat wybrany przez oskarżonego, czy adwokat wskazany z urzędu. W konsekwencji powyższego ustawodawca uregulował jedynie warunki jakie oskarżony musi spełnić chcąc realizować swoje prawo do obrony za pomocą obrońcy ustanowionego z urzędu.

Mianowicie zgodnie z art. 78 § 1 k.p.k. oskarżony może żądać wyznaczenia obrońcy z urzędu, jeżeli w danej sprawie sam nie ustanowił już obrońcy, a ponadto jeżeli w sposób należyty wykaze, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Dopiero łączne spełnienie powyższych warunków uprawnia oskarżonego do wystąpienia ze stosownym wnioskiem. Prezes sądu właściwego do rozpoznania danej sprawy bada złożony wniosek i jeśli oskarżony spełnia ww. warunki, wówczas w drodze zarządzenia wyznacza oskarżonemu obrońcę z urzędu (art. 81 § 1 k.p.k.), wskazując imiennie konkretnego adwokata. Natomiast jeśli prezes właściwego sądu badając wniosek oskarżonego dojdzie do przekonania, że nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 78 § 1 k.p.k., wówczas zarządzeniem odmawia wyznaczenia oskarżonemu obrońcy z urzędu. Obowiązujące przepisy k.p.k. nie przewidują możliwości zaskarżenia powyższego zarządzenia.

Ustanowienie obrońcy z urzędu nie ma charakteru bezwzględnego. Obrońca wyznaczony w trybie art. 78 § 1 k.p.k. może bowiem zostać, zgodnie z § 2 przywołanego przepisu, zwolniony z obowiązku reprezentowania oskarżonego w przypadku, gdy okaże się, że nie istnieją okoliczności, na podstawie których został on oskarżonemu wyznaczony. Jednak inaczej niż ma to miejsce w sytuacji wyznaczania obrońcy z urzędu, decyzję o cofnięciu jego wyznaczenia podejmuje sąd właściwy do rozpoznania sprawy w formie postanowienia. Orzeczenie takiej treści sąd wyda jeśli okaże się, że oskarżony składając wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu wprowadził prezesa sądu w błąd co do swojego stanu majątkowego lub prezes błędnie ocenił dowody dołączone do wniosku, ale również wtedy gdy w chwili rozpatrywania wniosku oskarżonego istniały przesłanki ustanowienia obrońcy z urzędu, a dopiero na dalszym etapie postępowania karnego sytuacja majątkowa oskarżonego uległa takiej zmianie, że ma on możliwość poniesienia kosztów obrońcy z wyboru. Na postanowienie w przedmiocie cofnięcia obrońcy z urzędu również nie przysługuje zażalenie.

5. Powołany wzorzec konstytucyjny:

Trybunał Konstytucyjny zaskarżone przepisy oceniał biorąc pod uwagę wzorce konstytucyjne wyrażone w kilku przepisach ustawy zasadniczej.

Pierwszy wzorzec stanowił art. 42 ust. 2 Konstytucji, zgodnie z którym każdy, przeciw komu prowadzone jest postępowanie karne, ma prawo do obrony we wszystkich stadiach postępowania. Realizując powyższe uprawnienie osoba ta może w szczególności sama wybrać obrońcę lub na zasadach określonych w ustawie korzystać z obrońcy wyznaczonego z urzędu. Zdaniem Trybunału art. 42 ust. 2 Konstytucji ma niezwykle ważne znaczenie ustrojowe, bowiem określa taki model państwa, w którym każdy podmiot ma zagwarantowane prawo do obrony własnych interesów, od momentu wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego aż do jego prawomocnego zakończenia. Gwarancyjny charakter prawa do obrony wymaga przy tym, aby nadać mu znaczenie realne i efektywne, poprzez stworzenie takich regulacji proceduralnych, dzięki którym podmiot tego prawa będzie mógł z niego skutecznie skorzystać.

W tym miejscu zauważenia wymaga, iż Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wskazywał, że omawiane prawo do obrony w procesie karnym ma wymiar materialny, którego aspektem będą wszelkie gwarancje procesowe umożliwiające oskarżonemu (lub podejrzanemu) prezentowanie własnego stanowiska (np. możliwość składania wniosków dowodowych) oraz formalny, przejawiający się w możliwości korzystania w toku postępowania z pomocy obrońcy (zarówno z wyboru, jaki i wskazanego z urzędu).

Drugi wzorzec konstytucyjny, w oparciu o który Trybunał Konstytucyjny kontrolował zaskarżone przepisy stanowi art. 45 ust. 1 Konstytucji przewidujący, że każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Urzeczywistnienie gwarancji wynikających z tego przepisu uzależnione będzie zawsze od okoliczności, czy rozpatrywane zagadnienie będzie mieściło się w definicji „sprawy” w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji. Z treści przytoczonego przepisu wynika, że w zakresie przedmiotowym prawo do sądu odnosi się do jak najszerszego zakresu spraw rozpatrywanych przez sądy w związku z ich podstawową funkcją, czyli sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości. Pojęcie „sprawy” w rozumieniu 45 ust. 1 Konstytucji, obejmuje zatem wszystkie spory prawne, w których dochodzi do rozstrzygnięcia o prawach danego podmiotu (pozostających w relacji do innych równorzędnych podmiotów lub władzy publicznej), a natura łączącego ten podmiot stosunku prawnego wyklucza podejmowanie w tym zakresie arbitralnych decyzji.

Również zakres podmiotowy art. 45 ust. 1 Konstytucji jest ukształtowany niezwykle szeroko, albowiem podmiotem prawa do sądu jest „każdy”. Trybunał wskazał, że wobec

powyższego uprawnione jest twierdzenie, że prawo do obrony w aspekcie podmiotowym obejmuje wszystkie „sprawy”, które dotyczą jednostki oraz osób prawnych. Przy czym Trybunał podkreślił, że z ochrony przewidzianej w art. 45 ust. 1 ustawy zasadniczej podmiot skorzystać może nie tylko w toku wąsko rozumianego postępowania głównego, ale może również w trakcie innych postępowań, w których sąd rozstrzyga o prawach i obowiązkach danego podmiotu.

Ostatni wzorzec konstytucyjny, który stanowił podstawę oceny konstytucyjności zaskarżonych przepisów, stanowił art. 78 Konstytucji. Przepis ten kształtujący prawo każdej ze stron do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji, nie tylko wzmacnia, ale również rozwija gwarancje prawa do sądu. Wyjątki od wskazanej zasady oraz konkretny tryb zaskarżania zostały przekazane do uregulowania w ustawie. Powyższe nie oznacza jednak, że to ustawodawcy pozostawiono uprawnienie od samodzielnego i niczym nieskrępowanego ukształtowania katalogu sytuacji, w których zastosowanie tego wyjątku jest dopuszczalne. Trybunał przytoczył również wielokrotnie prezentowane stanowisko, zgodnie z którym wyjątki od prezentowanej zasady zaskarżalności nie mogą prowadzić do naruszenia innych norm konstytucyjnych, a tym bardziej całkowicie przekreślać samej zasady ogólnej wyrażonej w omawianym przepisie. Zdaniem Trybunału każde odstępstwo powyższej zasady musi być spowodowane jedynie okolicznościami o szczególnym charakterze.

Rozstrzygnięcie podejmowane na podstawie art. 81 § 1 k.p.k. w przedmiocie wyznaczenia oskarżonemu obrońcy z urzędu przesądza o formie korzystania przez oskarżonego z prawa do obrony oraz określa jak prawo to będzie przez niego realizowane. Powyższe uzasadnia, zdaniem Trybunału, przyjęcie, że ww. rozstrzygnięcie jest „sprawą” w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji, co z kolei przesądza o konieczności rozstrzygnięcia tej kwestii przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, o którym jest mowa w przytoczonym przepisie. Nie może budzić najmniejszych wątpliwości, że obowiązujące brzmienie art. 81 § 1 k.p.k., stanowiące, iż to prezes sądu, a nie sąd wyznacza oskarżonemu obrońcę z urzędu, nie zachowuje powyższego wymogu.

Trybunał Konstytucyjny wskazał ponadto jednoznacznie, że procedura wyznaczenia obrońcy z urzędu powinna – co do zasady – podlegać kontroli sądowej, w myśl postanowień art. 45 ust. 1 oraz art. 78 Konstytucji, a ewentualne odstępstwo od tej jest możliwe jedynie wtedy, gdy jest uzasadnione kolizją z innymi wartościami chronionymi przez ustawę zasadniczą. Zdaniem Trybunału na gruncie przedmiotowej sprawy nie zachodzą jednak tak ważne okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie możliwości zaskarżenia rozstrzygnięcia o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu niezamożnemu oskarżonemu.

Dla podkreślenia powyższego stanowiska Trybunał przytoczył inne regulacje funkcjonujące w k.p.k., które podobnie jak analizowane rozstrzygnięcie wywierają istotny wpływ na sytuację prawną oskarżonego w postępowaniu karnym, np. postanowienie o wyznaczeniu innego obrońcy z urzędu ze względu na sprzeczność interesów kilku oskarżonych reprezentowanych przez tego samego obrońcę (art. 85 § 2 k.p.k.), a w przypadku których przewidziana została możliwość sądowej weryfikacji.

Trybunał przyjmując powyższe wskazał jednocześnie, że pomimo szczególnego statusu jaki przyznany został prezesowi sądu z uwagi na powierzone mu zadania administracyjne (np. kierowanie sądem i reprezentowanie go na zewnątrz, sprawowanie funkcji zwierzchnika służbowego w stosunku do innych sędziów) oraz funkcje orzecznicze, jak choćby rozpatrywanie wniosku o przyznanie obrońcy z urzędu, to nie może budzić wątpliwości, że prezes nie może być uznany za sąd w rozumieniu konstytucyjnym.

Powyższe argumenty przesądziły o uznaniu art. 81 § 1 k.p.k. za regulację naruszającą przepisy art. 42 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 oraz z art. 78 Konstytucji.

Przedmiot kontroli Trybunału stanowił również przepis art. 78 § 2 k.p.k. dający sądowi możliwość cofnięcia wyznaczenia obrońcy z urzędu w przypadku ziszczenia się przesłanek ustawowych wskazanych w tym przepisie. Jednakże zasadniczą i widoczną już na pierwszy rzut oka różnicą pomiędzy przepisami art. 81 § 1 k.p.k. oraz art. 78 § 2 k.p.k. jest okoliczność, że cofnięcie wyznaczenia obrońcy z urzędu następuje w drodze postanowienia sądu. Tym samym przepis ten spełnia wymogi stawiane przez art. 45 ust. 1 Konstytucji, bowiem zapewnia sądową kontrolę rozstrzygnięcia wpływającego na sposób realizacji przez oskarżonego jego prawa do obrony.

Przepis art. 78 § 2 k.p.k., podobnie jak analizowany wyżej art. 81 § 1 k.p.k., również określa sytuację procesową oskarżonego, skoro przesądza o konieczności zmiany wybranego przezeń sposobu korzystania z prawa do obrony w znaczeniu formalnym. Nie może zatem budzić wątpliwości, że decyzja o cofnięciu obrońcy również powinna podlegać merytorycznej kontroli sądu i nie może być objęta wyjątkiem, o którym mowa w art. 78 zdaniu drugim Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny wskazał, iż rozpatrując niniejszą sprawę również w odniesieniu do art. 78 § 2 k.p.k. nie znalazł żadnych argumentów, które w sposób zgodny ze standardami konstytucyjnymi pozwoliłyby wyłączyć zasadę zaskarżalności orzeczeń sądowych w odniesieniu do postanowienia sądu o cofnięciu wyznaczenia obrońcy z urzędu w sytuacji określonej w art. 78 § 2 k.p.k. Podobnie jak miało to miejsce w przypadku oceny art. 81 § 1 k.p.k. również badając postanowienia art. 78 § 2 k.p.k. Trybunał, dla uwypuklenia niekonstytucyjności analizowanego przepisu, wskazał na inne regulacje kodeksowe, które przewidują możliwość wydania przez sąd

rozstrzygnięć dotyczących bezpośrednio sytuacji procesowej uczestników postępowania, jak np. postanowienie sądu odwoławczego o pozostawieniu bez rozpoznania środka odwoławczego wniesionego po terminie lub przez osobę nieuprawnioną (art. 430 § 2 w związku z art. 430 § 1 i art. 429 § 1 k.p.k.), które w odróżnieniu jednak od art. 78 § 2 k.p.k. podlegają zaskarżeniu.

W konsekwencji powyższych ustaleń Trybunał Konstytucyjny orzekł niekonstytucyjność art. 78 § 2 k.p.k. z art. 78 w związku z art. 42 ust. 2 Konstytucji.

II. SKUTKI ORZECZENIA:

Analizowany wyrok ma charakter zakresowy i nie powoduje uchylecia zakwestionowanego przepisu. Wyrok ten nie zmienia również brzmienia przedmiotowej regulacji.

Jednakże z dniem wejścia w życie niniejszego orzeczenia obalone zostało domniemanie konstytucyjności przepisów: art. 81 § 1 k.p.k. w zakresie w jakim nie przewiduje on zaskarżalności zarządzenia prezesa sądu, wydanego w przedmiocie odmowy ustanowienia oskarżonemu obrońcy wyznaczonego z urzędu oraz art. 78 § 2 k.p.k. również w zakresie w jakim nie przewiduje zaskarżalności, z tym że w tym przypadku postanowienia sądu, którym cofnięto wyznaczenie obrońcy z urzędu. Zatem konieczne jest podjęcie prac legislacyjnych, które usuną istniejący stan niekonstytucyjności. Jak bowiem wielokrotnie podkreślał Trybunał Konstytucyjny w swym orzecznictwie, nie jest on władny zastępować ustawodawcę, do którego obowiązków należy takie kształtowanie aktów normatywnych, aby spełniały one wymogi konstytucyjne.

III. WSKAZÓWKI DLA PRAWODAWCY:

Uzasadnienie wyroku Trybunału nie zawiera szczegółowych wskazówek natury legislacyjnej.

IV. WYKONANIE ORZECZENIA:

1. Potrzeba wykonania orzeczenia:

Mając na względzie zakresowy charakter analizowanego wyroku należy stwierdzić, że istnieje pilna potrzeba jego wykonania. Zakwestionowane regulacje dotyczą bowiem fundamentalnej zasady postępowania karnego, a mianowicie przysługującego oskarżonemu prawa do obrony. Konieczne jest zatem dokonanie takiej zmiany w treści zakwestionowanych przepisów, która doprowadzi do stanu ich zgodności z Konstytucją, poprzez zagwarantowanie rozpatrzenia przez sąd wniosku oskarżonego o wyznaczenie obrońcy wskazanego z urzędu, a także wprowadzenia możliwości zaskarżenia decyzji procesowych w przedmiocie ustanowienia lub odmowy ustanowienia obrońcy z urzędu, a także decyzji o cofnięciu wyznaczenia takiego obrońcy.

2. Podmiot właściwy w zakresie objętym orzeczeniem:

Minister Sprawiedliwości.

3. Kierunek rozwiązań/brzmienie przepisu:

Prace legislacyjne zmierzające do wykonania przedmiotowego wyroku powinny zmierzać przede wszystkim, do zapewnienia możliwości zaskarżania decyzji wydanych na skutek rozpatrzenia wniosku oskarżonego o ustanowienie obrońcy z urzędu oraz postanowień wydanych w przedmiocie cofnięcia wyznaczenia obrońcy z urzędu. Ponadto, mając na względzie stanowisko Trybunału Konstytucyjnego zasadnym wydaje się, że projekt ustawy wykonujący analizowany wyrok powinien również zmierzać do takiego ukształtowania regulacji kodeksowych, aby decyzje w sprawie ustanowienia obrońcy z urzędu, w tym wniosku oskarżonego złożonego w trybie art. 78 § 1 k.p.k., były rozpatrywane przez sąd, a nie prezesa sądu. Oczywiście w sentencji orzeczenia Trybunał wskazał, że art. 81 § 1 k.p.k., jest niezgodny w zakresie w jakim nie przewiduje sądowej kontroli zarządzenia prezesa sądu o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu dla oskarżonego, który złożył wniosek w trybie art. 78 § 1 k.p.k. Jednakże w uzasadnieniu wyroku Trybunał nie pozostawił najmniejszych wątpliwości, że „rozstrzygnięcie podejmowane na podstawie art. 81 § 1 k.p.k. musi stać się przedmiotem oceny dokonywanej przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji)”. Trybunał podkreślił, że „[o]rzeczenie w tym zakresie – z uwagi na wyraźne powiązanie rozstrzygnięcia tej kwestii z pojęciem „sprawy” z art. 45 ust. 1 Konstytucji – musi należeć do sądu”. Zdaniem Trybunału obecnie obowiązujące regulacje nie spełniają tego wymogu, bowiem pozostawienie podejmowania przedmiotowego rozstrzygnięcia pozostawiono poza zakresem kompetencji sądu w rozumieniu konstytucyjnym, z uwagi na fakt, że ww. decyzje podejmuje prezes sądu, którego rozstrzygnięcie nie podlega dalszej kontroli sądu.

Wprawdzie to sentencja wyroku Trybunału cieszy się przymiotem ostateczności i mocy powszechnie obowiązującej. Sam Trybunał Konstytucyjny w jednym ze swoich orzeczeń wskazał, że: „ (...) uzasadnienie orzeczenia obejmuje jedynie przesłanki i argumenty, na których oparto ustalenie i rozstrzygnięcie Trybunału. Niezdolne jest zatem do samoistnego wywołania takich skutków prawnych jakie [łączą się] z rozstrzygnięciami zawartymi w orzeczeniu” (wyrok z dnia 5 listopada 1986 r., sygn. akt U 5/86). Akceptując powyższy pogląd nie można jednak „zaprzeczyć, iż pewne fragmenty uzasadnienia, (...), są w szczególnie silny sposób związane z sentencją i stanowią w pewnym sensie jej <uzupełnienie>” (por. Leszek Garlicki, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej Komentarz, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2007*).

Proponowany kierunek projektowanych zmian, po analizie przepisów ustaw regulujących postępowanie przed sądami cywilnymi i administracyjnymi, wydaje się być jeszcze bardziej uzasadniony. Mianowicie w myśl art. 117 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), zwanej dalej k.p.c., osoba

fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Stosowny wniosek kierowany jest do sądu, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy i następnie sąd ten wydaje decyzję w przedmiocie uwzględnienia wniosku (art. 117 § 4 i 5 k.p.c.). Przepis art. 394 § 1 pkt 2 k.p.c. przewiduje natomiast, że na postanowienie m. in. odmawiające ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub ich odwołujące przysługuje zażalenie do sądu II instancji.

Również przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270, z późn. zm.), zwanej dalej „p.p.s.a”, przewidują możliwość przyznania osobie fizycznej i osobie prawnej prawa pomocy w postaci ustanowienia dla strony adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 246 p.p.s.a.). Rozpoznawanie wniosków o przyznanie prawa pomocy należy do wojewódzkiego sądu administracyjnego, w którym sprawa ma się toczyć lub już się toczy (art. 254 § 1 p.p.s.a.), [ewentualnie wniosek taki może być rozpatrzony przez zatrudnionego w tym sądzie referendarza sądowego (art. 258 § 1 p.p.s.a.)]. Decyzja w przedmiocie przyznania prawa do pomocy wydawana jest na posiedzeniu niejawnym w formie postanowienia (art. 258 § 2 pkt 7 p.p.s.a.). Przepis art. 259 § 1 p.p.s.a. przewiduje dodatkowo możliwość merytorycznej kontroli powyższych rozstrzygnięć.

4. Etap prac nad projektem wykonującym orzeczenie:

W chwili obecnej nie są prowadzone prace legislacyjne mające na celu wykonanie przedmiotowego wyroku.

5. Uwagi:

W dniu 27 września 2013 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247), w którym w sposób odmienny od dotychczasowego ukształtowana została instytucja wyznaczania obrońcy z urzędu. Mechanizm zawarty w przepisach tej ustawy nie odpowiada jednak wytycznym zawartym w wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

DYREKTOR
Departamentu Prawnego i Orzecznictwa

dr Barbara Frujanowska-Wysocka